

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ
Виходить кожного четверга о 8-й год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА. — РЕДАГУЄ: ПРОФ. П. КАРМАНСЬКИЙ.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-
економічний тижневник у
Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 10\$000, піврічно 5\$000
Для Північної Америки 2.500 дол.
Для Канади 2.500 дол.
Для Аргентини 6 пезів.
Приймається оголошення по ціні
200 рс. від одного рядка 8 см.
довгий одноразово або його місце.

PRACIA

Publicação

das Quinze Horas

PRACIA

Prudentópolis — Paraná

Ми Українці до скону
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

До відома тим, що ін- тересуються справою народного податку.

Підписаний отворив в Banco Alemão Transatlantico в Куритибі конто на своє ім'я з тим, щоб секретарі філій У. Союзу і окремі особи мали змогу пересилати гроші зложені на податок на фонд негайної допомоги краєви прямо фінансовій інституції.

Як було вже сказано, секретарі чи скарбники філій, які обов'язані вести точні списки оподаткованих з своєї оселі, повинні допильнувати, щоб оподатковані своїх зобов'язань дотримували і повинні що з місяці стягнути гроші та переслати їх до названого банку: «Banco Alemão Transatlantico — Curitiba» з допискою: *pela conta corrente do Sr. Pedro Karmansky* — повідомляючи редакцію „Праці“, яку суму вислано і хто кілька на неї зложив.

З огляду на це, що вже минає з місяці від першого оподаткування, і що редакція небавком подаватиме до публичного відома імена тих, що візвані до податку, заклику не послушали, проситься до тичні філії, щоб у найкоротшому часі прислали списки тих, що на по-

мовиною найсильнішого чоловіка в нинішню добу. І справді доволі сумно закінчив потентат Гардінг.

Обняв керму державного судна у хвилі коли Північній Америці приходилося повними жменями збирати плоди хитрої політики свого попередника Вільсона, який висмоктав цілу Європу, загнав її в кишені північно-американського капіталізму і полишив її самій собі, своїм коромолам, своїй анархії і своїй дальшій руйнівній распрі. І оголосивши засади монруїзму і „splendid isolation“ (чудового відосібнення і не вмішування в європейські політичні справи), змагав до цього, щоб Європа обезсилювалася ще більшо — аж до повного банкруцтва, дожидаючи як хитрий віритель відповідного моменту, щоб банкрутови предложити свої векслі і на „лейльоні“ по можливо дешевій ціні довершити свого бізнесу. Цькував, інтригував, підтримував всіма можливими способами європейську анархію, там, де було треба його рішучого слова, мовчав, де його не було потрібно, там виходив з своїм аврорітетом, допомагав бандитизмови грошем і своїм впливом (Польща), обманював (Українців), — словом вів політику шахрайства і підлоти, маю-

Держав після смерти Гардінга, годі передбачити.

Кожний президент, чи прем'єр держави веде таку політику, яку диктують йому можливі ці держави, в першу чергу її капіталісти. Видно, що Американцям був на заваді Вільсон, який мав серце людини і носився з великими плянами обнови Європи і всего людства і вони, зробивши з нього трохи не божевільного, заступили його типовим Американцем, бізнесівцем Гардінгом. І цей Гардінг вилив на голови, не тільки цілої Європи, але і українського народу, добру коновку холодної води, протверезив усіх тих, що вірили в якусь правду і міжнародню справедливість. І людство не має найменшої причини плакати над домовиною Гардінга, а вже нийменше має причину до цього Український нарід. Ми, Українці, не забудемо ніколи цього, що за всевладного панування Гардінга Півн. Америка послідовно поборювала змагання Вел. України до відокремлення від Росії, та що та-ж Америка цілі роки не хотіла чути про Уряд Західної України, аж врешті, наговоривши нам гарних слів про те, що вона не дасть зробити нам кривди, дала свій підпис на соромному акті 14 марта хоча послідовно відмо-

ведливости; бо знаємо, що вже близький цей час, коли не кастрати і скапці капіталізму, а самі народи диктуватимуть новий лад і міжнародні взаємини. Бо знаємо врешті, що прийде пора, коли наш нарід буде в змозі йти в парі навіть з народом російським і польським, але з таким народом, котрий не дасть себе вести на оборожі агентів жорстокого європейського капіталізму, який для своїх цілей готовий кожної хвилі пожертвувати десятками мільонів людських існувань.

VII. Загальна Конференція Міжнародної Унії Товариств Ліги Націй.

Дня 24. червня с. р. розпочала у Відні наради VII. Загальна Конференція Унії Т-ва Ліги Націй. В тім дні відбула наради Президія, а відтак Головна Рада Унії. На засіданню Головної Ради Унії заскочила Президія Унії Західно-Українську Делегацію отрим проєктом резолюцій: Рада пригадуючи, що Східно-Галицьке Т-во допущено до Унії в часі, де було можливе бачити в ній репрезентацію незалежного краю;

Уважаючи, що рішенне Конференції Амбасадорів з дати 15. марта 1923 по-

на тих, що визвані до одатку, за-
клику не послухали, проситья до-
тичні філії, щоб у найкоротшому
часі прислали спис тих, що на по-
даток згодилися і його платять.

II. Карманський.

Член Директорії Укр. Союзу в Бразилії.

По смерті Гардінга.

Знову нестало одного потентата
на світі. Нестало президента Злу-
чених Держав Гардінга. Помер, не
дожидуючи свого поразення —
саме тоді, коли почалася виборча
кампанія в наймогутнійшій під су-
часну пору державі, в республіці
Злучених Держав Північної Аме-
рики.

Так минається слава цього світа
— так і хочеться сказати над до-

допомагав бандитизмови грошем і
своїм впливом (Польща), обманю-
вав (Українців), — словом вів по-
літику шахрайства і підлоти, маю-
чи на оці одно: підтримати евро-
пейську руйницьку дурійку, щоб
заволодіти скрахованою Європою.

Наскільки Півн. Америка під
президованнем Гардінга до цієї ці-
ли наблизилася, не нам про це го-
ворити — це вяснить щойно бу-
дуччина. Факти виказують, що гра
Гардінга була газардом, була по-
губною і для самої Півн. Амери-
ки. Бо руїна Європи потягнула за
собою і Півн. Америку, яка від ча-
су свого існування не виказувала
ще ніколи такого страшного без-
робіття, а разом такого скупого
вивозу за границю своїх багатств,
які є для неї зайві.

Чи зміниться політика Зєднаних

України, аж врешті, наговоривши
нам гарних слів про те, що вона
не дасть зробити нам кривди, да-
ла свій підпис на соромному акті
14. марта, хоча послідовно відмо-
вляла своєї згоди всім політичним
актам антанти. Цего не забудемо
ми ніколи, бо ніхто так, як Півн.
Америка Гардінга, не пхнув нам
ножа в плечі і не довершив нашо-
го вбивства. Сим підступним вчин-
ком Півн. Америка вилічила нас
основно від всякої віри в міжна-
родню справедливість і тому й не
дивуватися, що для нас це зовсім
байдужна річ, хто на будуче пере-
бере керму державного судна в
Півн. Америці, чи у Франції, Ан-
глії, а навіть в Польщі, чи в Росії.
Ми числимося єдино з масами лю-
ду, бо знаємо, що єдино маси, ні-
коли знярядде капіталізму, дер-
жавні мужі, мають почутте спра-

решлю-
цій: Рада пригадуючи, що Східно-Галиць-
ке Т-во допущено до Унії в часі, де бу-
до можливе бачити в нім репрезентацію
незадежного краю;

Уважаючи, що рішення Конференції
Амбасадорів з дати 15. марта 1923 по-
ставило Сх. Галичину під суверенієть
Польщі й недозваляє (ільше уважати її
як «окремий край»;

Пригадуючи, що статут Унії (арт. 3)
допускає для кожного краю лише од-
ноцільну національну репрезентацію;

Уважає, що серед сучасних обставин
Східної Галичини Т-во не моглоби важно
брати участі у прапях Ради та Загаль-
них Зборів;

У консеквенції, воно запрошує се Т-во
війти в найкоротшій часі в переговори
з польським Т-вом Ліги Націй, з метою
установлення порозуміння відповідно ста-
тутам на основі єдности польської дер-
жави;

Одночасно воно звертається до поль-

В. Підмогильний.

Іван Босий.

(Оповідання.)

Люде його бачили часто. Він несподівано
з'являвся в степу на шляху, чи вийшовши
зза могили, чи випроставшись з яру, висо-
кий кремезний, без покрива, в лахміттях,
що окривали його загрубіле тіло і груди,
порослі густим волоссям, босоніж, рудий, із
настобурченню бородою й патлами, що
надали йому на плечі і спину. А в руках
у його був кострубатий кийок, що він його
стискував і торсав.

Він спинав підводи, що сунулися шля-
хом, без мови, самим власним рухом своєї
патериці; ті, що зустрічали його вперше,
німіли від здивування, а хто вже бачив був
його, вказив із підюди і здіймав шапку.
Він наблизався й, кинувши гострий погляд
ізвід навислих рудих брів, підносив

над землю кийок і казав повільними,
урочистим голосом:

— Я, Іван Босий, посланець неба, ка-
жу вам. Бог із високости поклав мені
слова на уста й запалив вогнем мені ду-
шу. Бог загострив мені позір, і я вгледів
усі неправди, всю ненависть, злобу й лю-
тість, що ролилися по землі, як дике мо-
ре. Я бачив душі людей, де не було Бога
душі облудні і злобні, де розсівся Сатана,
як на троні. Я бачив пограбовані церкви,
роздерті ризи, закаляні чаші, прострелені
ікони. І ніде я не знайшов слова божого,
не натрапив на його святий образ. І ска-
зав мені Бог: „Беликий гріх соділали люде.
Вони кинулись один на одного, мов ска-

женілі вовки, забувши, що я кожному дав
те, що потрібне. Вони прийняли й на по-
куті посадили дітей Антихриста, що підбу-
рюють їх на беззаконня, обіцяючи рай на
землі. Вони мислять себе вищими за Бога
і в засліпленню споруджають нову башту
вавилонську. О, божевільні, я скараю їх
посухою, як колись скарав потопом. Я зам-
кнув усі дощі, і крапля води не впаде на
землю. Висихати муть криниці, річки та
моря, никнутиме хліб по степах, і люде
жертимуть одне-одного тим, що всі захоті-
ли ласувати. Матері роздирати муть свої
діти, як вовчиці, всі багатста, на які по-
ласились люде, їм ні-нащо не здадуться, й
той рай, що обіцяли їм діти Антихриста,
буде їм пеклом, прокляттям і смертю.“ Так
сказав мені Бог... Люде, люде, подивіться
навкруги, побачите пониклі хліби, що бла-
гають роси, погляньте на луги, позбавле-
ні паш, почуйте стогін землі, якій не дано
пити, і скажіть, чи не справджується кара
Господня? Зазирніть собі в нечисті душі
— і скажіть, чи не пекло вам у душі, чи не
прокляття і смерть? Схаменіться, люде,
прозріть свої злочини й покайтеся! Про-
жеңіть Сатану із свого серця й дітий Ан-
тихриста зпоміж себе Освятіть мечі і стань-
те на захист Бога. Затопіть свої гріхи
у крові тих, хто олукавив вас, і нею при-
несіть вечірню жертву Богові. Тоді впаде
дощ на ваші землі й ласка Божа вам у
серця...

Його слухано, схиливши голови, не на-
смілюючись підвести очі до обличчя, щоб
не ошмалитись. Закінчивши, він поволі
простував наваманя, не оглядаючись, а лю-
де дивились йому услід, повні сумніву і
страху.

Коли він казав про мечі які треба ос-

вятити, та про кров, якою треба принести
жертву, в очах йому запалювався вогонь
дикий, кулаки стискувались, і кийок висо-
ко підносився над землею. І ця кривава мо-
ва хилитала слухачів до кісток, заливала
їм мозок малюнками лиха й огиди гро-
мадської борні; перед ними повставали грі-
хи, що кожний їх мав, бо кожний привла-
снив чуже й зійшов із шляху, яким досі
йшов був. Страх обгортав усю їх істоту, й
вони несли з собою додому пророчі погляди
і пророчі слова.

Іван Босий спинав усіх, кого натрапляв
серед степу, де він пробував — вирядже-
них на села партійних робітників, радянсь-
ких службовців, селян і селянок, навіть
дітей, — і всім вирізблював у душі свою
мову, заклики й погрози.

Всі покійрно вислухували його, бо в ньо-
му був дикий запал і страшна певність.
Ті, що сміялись потім із нього, у глибинах
душі мали яскринки його очей, і в вухах
їм жили його слова.

Ніхто, врешті не знав, де він жив і як
жив. Він ніколи не заходив у села, й ба-
чено його тільки на великих шляхах, що
вели до міста. Часом одного дня його зу-
стрівано в ріжних місцях, часто на десятки
верстов одалік. Починало здаватися, що
він не один, а що багато їх заселило степ,
що вони скрізь, як знаки божого гніву й
поучення. Степи і шлях ставали таєм-
ничі, оживляли й заселялися духами. Селя-
ни виїздили в поле, страхаючись зустріти
Босого, його вигляду й закликів, що раз-у-
раз глибше бурили їм душу, бо дощу не
було, жита горіли, худла худоба, а життя
ставало нестерпуче-важке з його мобіліза-
ціями, реквізиціями, та несправдженними
сподіваннями.

Старі люде, баби й діди, серце яких не
могло вмістити сучасного зла, яким здобут-
ки революції здавалися проклинами, — ба-
чили у пророку правдиве віщування небес-
ної карі, охали й зітхали, розпросторюючи
тугу та млість, шамотіли про загальний
голод, смерть і кінець світа. Вони клика-
ли грім на дітей Антихриста, на комуністів
що повели брата на брата. Ці балачки,
що провадилися у кожній хаті, творили
напруження, родили чекання вибуху й виз-
волення.

Ті, що їхали у степ на поліття, бажали
вже зустріти Босого, насититись його мо-
вою й наважитись. Жінки вночі блукали
шляхами зхворими дітьми, сподіваючись чу-
да. Бо переказували, бачено, ніби вночі
він ходить не сам, і той другий, що з ним
— то янгол божий, що приносить йому
накази й їжу. Казали, що тіло його неп-
роникнене для куль, що комуністи вислали
були на нього військо, але рушніці погну-
лися й червоноармійці попадали ниць.

Круг його імени швидко зростали леген-
ди, а степ, де він ходив, укритися вогняни-
ми слідами його ніг і репався, прагнучи
крови.

Аж ось, несподівано, він завітав у село.
Було над вечір, і сонце вже сіло за сада-
ми, лишивши на небі змугу, мов розтяту
рану. В тихому повітрі розлилася млісна
радість спочинку.

Він ішов великою вулицею, мірно двба-
ючи порох кийком, не зважаючи навкрги,
мов недобачуючи людей і землі.

Його віразу помічено, й до тинів поси-
пались люде. Поперед нього вже котилась
поголовка про його прихід. Із бічних ву-
лиць збігалась цікава дітвора, дибали діди

ського Т-ва з наглим апелем, щоб вистаралося льояльно у компетентних властей, щоби членам Галицького Т-ва Л. Н. дозволено вернути до краю та, щоби вони там могли користатися вповні горожанськими й політичними правами.

По горячій дискусії, в якій забрали голос делегати Англії, Франції, Болгарії, Греції, Аргентини, Швайцарії й відпоручники Західно-Українського Т-ва Ліги Націй, Головна Рада затвердила пропозицію Президії.

Проти пропозиції голосували: Естонія, Велика Україна, Німеччина, Росія і наша Делегація. За пропозицією віддали голос: Англія, Бельгія, Франція, Швайцарія, Швеція, Югославія, Японія, Австрія, Аргентина, (три останні держави з застереженням територіяльної автономії для Західної України). Інші держави здержались від голосування.

По прийняттю резолюції Президії, Західно-Українська Делегація заложила торжественний протест проти рішення Головної Ради, віднеслася до Загальних Зборів Унії і покинула салю нарад. В дальших нарадах конференції Західно-Українська делегація не взяла участі.

З огляду на се, що Президія Конференції не предложила Загальним Зборам протесту нашої делегації, домагалася Східно-Українська Делегація на пленарнім засіданню конференції в дні 26. м. м. через п. А. Лагутенка допущення інтерпеляції в тій справі. Внесення п. Лагутенка ухвалено переважною більшістю делегації при бурливих оплесках цілої салі. — Проти голосували тільки Поляки, Французи і Югославяне. Дня 27. м. м. на пленарнім засіданню прийшла на кінець денного порядку інтерпеляція п. Лагутенка в нашій справі. Президія Конференції однак ані не відповіла на неї, ані не поставила відповідного внеску під голосування.

Зазначити належить, що у східно-галицькій справі забрав голос делегат Зедвинених Держав Америки й домагався уневажнення рішення Конференції Амбасадорів з 14. марта с. р. яким признано 8 мільйонів українського населення Польщі.

Зазначається, що наведеном вище рішеннем Головної Ради Унії Т. Л. Н. з

Питання, що нас тепер займає, є дуже великої ваги з точки погляду людськості і права. Я не маю щастя належати до цього народу героїв, до українського народу, але яко католицький місіонар ділю з ним від 13 літ його болю й нещастя. І можу Вас запевнити, що на всім світі нема ліпших людей, які заслугували у Вас на більшу увагу.

Чому ж хочете виключити Зах. Українське Т-во з Унії? Чи є справді у статутах параграф, який допускає подібне виключення? Не буду повторяти так переконуючих аргументів, піднесених моїм укр. товаришем, але займуся аргументацією наших противників.

Си остання полягає виключно на фалшивій інтерпретації слова «край» в § 2 статуту: у члені Унії будуть прийняті Т-ва, що репрезентують край... і т. д. Отже, яка є дефініція слова «край»? Після Ляруша слово край означає територію і ся його дефініція є без сумніву більш міродайна, ніж інтерпретація нашого товариша Француза п. Геннесі, тим більше, що англійський переклад статуту підтверджує, що наша Унія має брати слово «край» у тім ширнім значінню. Отже, навіть колиб ми прийняли в найгіршій випадку, що Рішення Ради Амбасадорів нас обов'язує і, що та заподіяна нам кривда має бути нашою Унією признана, то чи Східна Галичина тимсамим перестала існувати як територія, як край? Ні, Східна Галичина лишилася тим-же самим краєм, з тими самими три-чвертими укр. населення, тільки що в останнім році суверенність над ним мала антанта, а нині має її Польща. Отже ніщо на ричі не змінилося, лише суверенність перейшла з одного підмету на другий.

Що більше в рішенню Амбасадорів з 14. марта є сказано, що Східна Галичина має мати свою самоуправу. А чи самоуправні краї не можуть належати до Унії? Треба було хіба не здавати собі справи з сути й ваги з того, щоби щонебудь подібного твердити. Бо деж булаби тоді Канада? Коли Ви викидаєте нас із Унії як самостійне Т-во, то требаби так само виключити Канаду, котра є під англійською суверенністю. Але Ви закинете може, що можуть бути різні автономії. Правда, я не знаю, якого рола

канадійські Французи навизують американське і англійське «fair play» (засаду справедливости) до колпшиної великодушности Французів.

Кажуть, що коли полишити Сх. Галичину в Унії, то усунеться Польща й можливо ще інші товариства. Та чи сих брутальних погроз маємо ми боятися? Чи Ви дасте на себе вплинути брутальному насильству? Ви малиб налякати себе Полякам? Нехай Польща здійснить свій «секод», Унії буде від того тільки кориснійше, бо воно є навіть ганьбою для нашої Унії, котрої прапор повинен маяти без плям на цілім світі, щоби в її рядах була держава з такою системою переслідування, як Польща.

Апелюю до Вашого почуття людяности і справедливости. Чи Унію засновано для оборони справедливости, чи для піддержування нерівности? Я самий бачив на нарадах у Будапешті минулого року, що скарги переслідуваних були не радо приймаєні і спричиняли атмосферу невдоволення у більшости делегатів. А щоби розвіяти ті всі хмари й уноситися спокійно над вульканом, щоби запобігти, аби ті скарги не доходили до Вашого уха, Ви смілиб виключити переслідуваних, хотілиб замкнути їм уста? То рівнялосяб завершенню ганьби, якби Ви позбавили сих мучеників їх одинокої трибуни. Бо сей український нарід Сх. Галичини попробує гої трибуни, яка лишається для нього одиноким засобом для оборони проти польського тирана.

Я зовсім не переборщую називаючи польський нарід народом тиранів, бо й се слово у відношенню до Поляків іще за слабе, як згадати те, що я самий бачив: сотки тисяч визначнійших Галичан Українців вимирало в польських тюрмах і концентраційних таборах, де більша частина з них таки утратила життя. Назва тирана ще заслаба для них, коли вони замордували 5 наших католицьких священників, взирили й конфінували зовсім невинно більше як 500 укр. католицьких священників. За мало сказати Полякам — тирані, коли вони виключають нас, галицьких Українців, з одинокого університету й техніки, коли замикають або польонізують наші гімназії і школи, коли веупереч рішенню сен-жер-

Податок на „Фонд негалицької допомоги“

Оподаткували себе далі:

92. п. Мирон Микопів з Понта Гросса на 1\$ місячно (зложив 1\$500),
93. п. Михайло Клемпоус з Іваїв-Кальмону на 500 рс. місячно (зложив 3\$ за 6 міс.),
94. п. Ф. Ковальський з Іваїв-Кальмону на 1\$ місячно (зложив 3\$ за 3 м.),
95. п. Михайло Завадівський з Іваїв-Кальмону на 500 рс. міс. (зложив за 10 місяців 5\$),
96. Микола Катеринюк з Іваїв-Кальмону на 500 рс. місячно (зложив 5\$ за 10 міс.)
97. п. Володимир Дороцький з Вера Гварані на 3\$ місячно і кличе на таку-ж суму: п.п. Стефана Яремчука з лівні Кандідо де Абреу (В.Г.), Івана Латинника та Омеляна Чирака з Павло Фронтін,
98. п. Андрій Замоцький з Марешаль Маллет на 1\$ місячно і кличе на таку-ж суму: п.п. Івана Мойсу, Івана Занька і Ст. Барчишина — усіх з М. Маллет,
99. п-ні Євдокія Замоцька з М. Маллет на 500 рс. місячно і кличе на таку-ж суму п.п. Анастасію Симбай, Пелагію Мойса і Параскевію Бойко — усіх з Марешаль Маллет,
100. п-ні Дорстея Шпак з Дорізону на 1\$ міс. і кличе на таку-ж суму п.п. Павлину Фірман з Дорізону, Катерину Кучма з Порту Унію і Стефана Яремчука з Вера Гварані.
101. п. Григорій Яцишин з Ріо Кляро на 1\$ місячно і кличе на таку-ж суму п.п. Левка Цуха і Данила Цуха з Барра Фея і Івана Багнюка з Марешаль Маллет.
102. п. Микола Гадамський з Куритиби на 2\$ місячно і кличе на таку-ж суму: п.п. Стефана Матіського з Куритиби, Михайла Бабірецького з Круз Машадо і Мих. Миколиту з Пальмас,
103. п. Василь Прус з Бара Вермеля на 500 рс. місячно (зложив 6\$ за рік) і кличе на таку-ж суму: п.п. Івана Стахова і Йосафата Кучмія з Бара Вермеля та Івана Музику з Терасізма.
104. п. Гринько Кароліус з Бара Вермеля на 500 рс. місячно (зложив 6\$ за рік) і кличе на таку-ж суму: п.п. Висіля Кароліуса з Нової Галісії, Томка Петрів і Васіля Сематюка з Бара Вермеля,
105. п. Гнат Шаран на 1\$ місячно (заплатив 6\$ за 6 міс.)
106. п. Яків Брикайло з Гважувіри на 500 рс. місячно і кличе на таку-ж суму п.п. Пилипа Терновського, Михайла Скорого і Йосифа Милика — усіх з Гважувіри.

щ.
Зазначується, що наведем вище рішенням Головної Ради Унії Т. Л. Н. з 23. червня с. р. наше Товариство лише завішено у виконанню членських прав, лишаячи однак нас аж до вирішення справи на дальше членами Унії.

Промова о. Й. Жана*)

на засіданню Генеральної Ради Унії Лиги Націй дня 23 червня ц. р.

Пане Президенте, Пані й Панове!

Передусім мушу подякувати п. Гледстон, що була у своїй любові для справедливості ласкавою вставитися за мнє, щоби я дістав слово.

Рівнож шан. панам делегатам дякую за те, що зволили присвятити мені на кілька хвилин увагу.

*) о. Жан є канадйським Французом, який прийняв наш обряд і вступив до О.О. Василіян та всюди виступає як Українець. — Ред.

й баби, на-пів-роздягнені на ніч простували жінки, чоловіки, всі купчилися у велику юрбу, що сунулась за пророком із не виразним гомоном, побільшувалась і заливала село. Хати осталися порожні, і по дворах завили перелякані собаки.

Він же спокійно прямував до церкви. Таксамо повільно він зайшов ув отороду, яку вміть затопив народ, зійшов на притвор і спинився перед замкненими дверима.

Все приникло в чекані; юрба стояла непорушно, мов завмерла, тільки хвіст її, що простягся далеко геть, приглушено хвилювався й шумів. Збоку наспів осереджений піп і вміть затерся серед натовпу. До сходів заклопотано протискувався захеканий голова сільради з двома міліціонерами, а й вони врешті безпорадно загрузли в людській гушавині. Всі дивилися пильно на Босого, що його повстать, затьмарена присмерком, вирссла в велетенську скибу, побільшена розпеченою уявою та величним рухом, що ним він підніс догори свої руки.

Він стояв так із хвилину, простягнувши руки до неба й підвівши голову. Потім серед юрбової тиші, завяленої мороком, почувилась його слова:

— Боже всесильний, Боже великий, Боже спасення! Ти, що послав мене, одімкни двері храму свого переді мною.

Від поступивсь кроком наперед; під дотиком його руки впав залізний замок і широко розчинилися церковні двері. Стоголосний гук, мов зойк раптового болю, знявся над юрбою й покотився селом. Натовп рився вперед, рухливим тілом, ставивши й корогви, розчавлюючи один одного, з плачем, стогоном,

англійської суверенності. Але ви закинете може, що можуть бути різні автономії. Правда, я не знаю, якого рода самоуправу приготує будучність для Сх. Галичини, але напр. пан Камбон, предслідник Конференції Амбасадорів, перед і по рішенню з 14. марта заповнив мене особисто, що наша самоуправа буде одною з найширших. Пан президент міністрів, Поанкаре, потвердив те саме ще 14 марта нашому митрополитови гр. Шептицькому, кажучи, що Сх. Галичина буде мати все, крім суверенності. А японський амбасадор у Парижі ще 13 марта сказав мені, що наша самоуправа буде ще ширша від канадйської. І чи се не вистарчас нашим товаришам із Франції? Чи між сим великим народом моєї Матери — Батьківщини нема хочаб декілька одиниць, що не зігнулися перед національним шовінізмом і ненавистю до чужинця? Але я дякую Богови, що я канадйський Француз, бо

благанням. І відразу знову все стихло в тяжкому, мов передсмертному, напруженні.

Іван Босий пройшов крізь царську браму в вівтар і добув із шафи святу чашу. Наливши в неї вина, він поставив її на престолі і схилився перед нею навколішки. І ввесь натовп безтямно впав додолу, надуючи оден одного, шматуючи виуки болю й захоплення. А знову за мить запанувала тиша, посріблена місяцем, що сипався скрізь ґратовані вікна.

В загуслому повітрі, отяженому вогкістю старих мурів, повстала його мова, що падала присутним на серце ударами гострих ножів:

— Боже всесильний, Боже великий, Боже спасення! Ти, що кровю записав заповіти свої всемогутній, поверни це вино на кров свою чисту, омий і очисти ще раз нас, грішних, що припадаємо до ніг твоїх із молінням! Боже, зглянься на нас!

Він замовк і простяг над чашею свої довгі руки, благословлячи. Натовп лежав перед царською брамою, тремтячи з жаху, відчуваючи, що Бог схиляється над чашею і творить чудо.

Іван Босий устав і вийшов із чашею на амвон; усі ще щільніше припали до землі, готові прийняти страшне причастія.

— Нечестивці! гукнув він: — нечестивці і грішники! Ганьба на вас! Ви поласились на чуже добро, грабували, як злодії, забувши заповіді Господні! Тяжка й безмежна кара на вас, посіпак диявола! Зникне вода, здичавіють степи, й ви ковтатимете землю, проклинаючи себе й дітей своїх! Поки не пізно ще, прихиліться до Бога, повстаньте на синів диявола, проженіть тіні пекла з поміж себе! Потопіть свої злочини в не-

ногого університету й техніки, коли замикать або польонізують наші гімназії і школи, коли всупереч рішенню сен-жерменського договору заповнюють в'язниці політичними в'язнями й коли все ще удержують воєнну окупацію Сх. Галичини, коли все ще цензурують у нечуваний спосіб тамошню пресу. Чи можнаб взагалі припускати щось подібного в нинішнім цивілізованім світі? Отже, чи моглаб Унія толерувати те все?

А крім того, чи малаб наша Унія помагати посередно знищити націю?

Отже я апелюю до Вашого почуття справедливості і братерства. На мплість Бога: не мачайте Ваших рук у сльозах поневоленних у крові мучеників.

Поширюйте „Працю“, яка дає образ нашого життя в Бразилії, за кордоном і в ріднім краю!

чистій крові й нею омийте свої степи. Благословляю вас кровю Господньою на кров!

Він перехрестив чашею юрбу, що простяглася перед ним у на-пів-темряві, а потім, наливши з чаші вина собі у жменню, бризнув ним перед себе. І враз ніби скажений вихор повстав ізпід землі. Навкруги задвигкотіло, затріщало падало і троцилось, а юрба, заревівши, в плачу й зойках кинулась до пророка. Той швидко зачинив царську браму й вийшов на подвір'я маленькою вівтарною двериною.

Круг нього знову заколихалась юрба. Перед ним падали навколішки, хапали його руки, цілували і шматували дрантя, що вкривало йому тіло. Він мовчки сунувся вперед, байдуже переступаючи через тих, що впали йому на дорозі. Його свита була обдірана до пояса, ноги оголені до колін і сорочка розпанахана на грудях. А він простував, удивляючися в темну далечінь, ніби вбачаючи там таємниці, що були тільки йому досяжні і розумілі.

Так дістались вони край села, і Босий іспинився. Він підніс кийок, і все стихло, мов перед гетьманською булавою.

— Верніться до домівок своїх — промовив він: — пам'ятайте: кров Господня гукає про помсту!

Він пішов геть і тихо розтанув у місячному світлі, а натовп поволі повернув на село, де тужно завивали самотні собаки. (Кінець буде).

Пригадується філіям У. С. в Бразилії про висилку звітів про їх діяльність, щоб зібрати матеріали до календаря, який вже друкується.

Народний податок

зложили далі слідуючі п.п.:

Іван Здебський з Іваї 2\$500 — за 5 місяців; Микола Курман з Прудентополя 6\$ — за рік; Іван Любина (молод.) з Прудентополя 6\$ — за рік; Михайло Смага з Пруд. 3\$ — за 6 міс.; Іван Чорнобай з М. Маллет 300 рс. — за міс.; Стефан Замоцький з Пруд. 3\$ — за 6 міс.; Марко Вовк з Прудент. 3\$; Іван Андрусевич з Куритиби 12\$ — за 6 міс.; п-ні Катерина Андрусевич з Куритиби 6\$ — за 6 міс.; Мирон Миколів з П. Гросса 1\$500 — за 1 і пів міс.; з Іваїв-Кальмону слідуючі п.п.: Дмитро Берегулька 3\$ — за 6 міс.; Стефан Галян 3\$500 — за 7 міс.; Юстин Гнатів 5\$ — за 5 міс.; Василь Галян 3\$500 — за 7 міс.; Мих. Галян 1\$500 — за 3 м.; Григорій Тарас 3\$500 — за 7 міс.; Федь Павлина 1\$500 — за 3 м.; Микола Череватий 1\$500 — за 3 м.; Мих. Івинчук 4\$ — за 4 міс.; Ілько Питльованців 7\$ — за 7 міс.; Ол. Давидовський 1\$500 — 3 міс.; Юрко Костюречко 1\$500 — за 3 міс.; Філько Жолудок 3\$ — за 6 міс.; Іван Гуйда 1\$500 — за 3 м.; Вас. Тарас 1\$ — за 2 м.; Василь Дворянин 3\$ — за 6 м.; Василь Кожух 2\$ — за 2 м.; Семко Шпалір 4\$ — за 8 міс.; Мих. Кишка 1\$ — за 1 м.; Андрій Кишка 1\$ — за 1 м.; Мих. Гнида 5\$ — за 10 м.; Мих. Клемпоус 3\$ — за 6 м.; Ф. Ковальський 3\$ — за 3 м.; Михайло Бардаль 2\$ — за 4 м.; Гр. Павлина 2\$ — за 4 м.; Мих. Сидор 1\$500 — за 3 м.; Василь Катеринюк 10\$ — за 10 м.; Мих. Завадівський 5\$ — за 10 м.; Андрій Питльованців 7\$ — за 7 міс.; Мих. Катеринюк 5\$ — за 10 м.; Гр. Козань 7\$ — за 7 міс.; Василь Прус з Бара Вермеля 6\$ — за рік; Гринько Кароліус з Бара Вермеля 6\$ — за рік; Гнат Шаран з Прудентополя 6\$ — за 6 місяців. Разом 165\$300 З давнішого рахунку було 638\$400 — отже загальна сума виносить: 803\$700.

НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

зложили на руки п. Якіма Шастала в Марешаль Маллет: п.п. Яким Шастало 10\$, Дмитро Березовський 10\$, Михайло Бордун 5\$, Гр. Козань 5\$, Михайло Козань 7\$, Михайло Бойко 5\$, Прокіп Скрипець 2\$, Гр. Барчишин 1\$, Василь Бойко 2\$, Теодор Семків 1\$, Андрій Козань 10\$, Антін Карпін 5\$, Яким Мандзьорска 5\$, Гарасим Баранковський 10\$. — Разом 78\$.

КРУЗ МАШАДО. (Лінія Шаркеада)

На фонд „Негайної допомоги рідному краю“ зложили одноразово (на руки п. І. Маринюка) слідуючі п.п.: Сергій Савицький 20\$, Іван Присяжнюк 5\$, Іван Маринюк 2\$100, по 2\$: Теодор Гулич, Михайло

Ткачук, Семен Білик, по 1\$: Петро Гулич, Яцько Ягнич, Олена Гайовська, Макс. Пилипик, Мих. Сторож, Теодор Маринюк, Петро Біленький, Пилип Казюк, Гр. Гранатир, Микола Гранатир, Марія Злата, Макс. Гранатир, Кіндрат Ковальчук, Григ. Пилипик, Петро Парашук, Теоф. Боднак, Катерина Шевчук, Мих. Парашук, Мих. Смикалюк, Петро Качоровський, Іванна Присяжнюк; далі зложили: Панько Злотий 800 рс., Йосиф Матковський, Кар. Юзак і Гр. Біленький по 600 рс., Мих. Клак, Григ. Кіндрат і Мих. Пилипик по 500 рс., Кирило Мельник і Йосиф Олійник по 400 рс. Разом 60\$000.

На Укр. Студенський Дім у Відні,

зложили далі: п.п. Микола Солтовський з Прудентополя 500 рс., Іван Андрусевич 10\$, Леонід Кочерженко 10\$, Петро Мазуришин 20\$, Стефан Дороцький 5\$, Стефан Прус з Бара Вермеля 3\$ і Василь Прус з Бара Вермеля 2\$. Разом з попередньою сумою 116\$500.

За сю суму куплено доляри (1 дол. — 10\$130) і вислано до Відня.

Вісти з кольоній.

Іраті м.

Дня 26. п. м. робітниче Товариство ім. Т. Шевченка обходить свій 2-літний ювілей заснування. На це свято складаються наступні точки: 1. ранком святочні загальні збори і вибір нового виділу, 2. по обіді шураска, лейльон з музикою і 3. вечером бал.

Виділ Товариства запрошує отсею дорогою всіх земляків з околиці до участі в цьому святі.

Марешаль Маллет.

Виділ Філії У. С. в Марешаль Маллет звертається отсею дорогою до всіх Вп. Членів Філії, котрі ще не попустили зовсім або в часті своїх членських вкладок з прошенням, щоб вони негайно свої залеглости вирівняли найпізнійше до 15. вересня, щоб не наразилися на виключення.

Андрій Замозький
секретар.

Антоніо Оліно.

Дня 6. липня відбувся в місцевій українській школі піврічний іспит в присутності Веч. о. Михальчука, Шкільного Комітету та деяких гостей. Іспит вивав

провідників. Промовляли ще директор Інституту А. Білецький, проф. Ейхельман, проф. Швець, проф. С. Русова, п. Григоріів, лектор Животко і п. Галаган. Висловлено вкінці подяку чеському народови, презид. Масарикови й чеському урядови за братню допомогу. — Щоб і не говорити, а «Український Громадський Комітет» у Празі з п. М. Шаповалом на чолі роблять визначну, позитивну культурну роботу.

Чеська газета про східно-галицьку справу. Телеграми повідомляють: Офіційно чеського міністерства закордонних справ «Чеське Слово» в інспірованій статті з 23. червня с. р. звертається дуже остро проти заяви польського міністра закордонних справ Сейди, яку він перед кількома днями виголосив у польським сеймі. «Чеське Слово», заявляє, що чесько-словацькому урядови набридло вже вічно займатися неоправданими польськими домаганнями й Чехи поручають Польщі зробити найперше порядок у себе під національним і політичним оглядом. Польські домагання у справі Явожини мають характер прямого вимушення, а заклад, що Чехо-Словаччина нарушує мирові договори у відношенню до національних меншостей, являється втручуванням у внутрішні відносини другої держави. Польська республіка нехай замече смітте перед своїми дверима й нехай прийме до відома, що Чехословаччина багато менше потребує Польщі, як Польща Чехословаччини. Ще далеко до того, щоб справа Східної Галичини була поладжена і прийде ще день, в яким Польща просити буде чехо-словацької допомоги.

Совітська Росія пригадує справу Сх. Галичини. Віденське кореспонденційне бюро подає урядово: Секретаріат Міжнародного Трибуналу в Газі звернувся до уряду з повідомленням, що справа Східної Карелії буде на деннім порядку нарад цього Трибуналу. Іменем Совітської Росії відповів на се Чічерін телеграмою, в якій він заявляє, що не признає цього Трибуналу, та що справа Карелії — се внутрішнь-російська справа й тому совітський уряд не думає брати участі в нарадах Міжнародного Трибуналу, якого рішення до нічого не зобов'язують Росію. В Міжнароднім Трибуналі мають голос ті великодержави, які утворили для себе

і в Польщі почне свої жнива. Почуємо, що тоді «Люд» заспіває. — Ред.)

АНГЛІЯ. Англійсько-французьке напруження тріває далі. В часоп. «Observer» пише Ж. Л. Гарвін: «З огляду на мілітарну перевагу Франції не лишається Англії инший вихід, тільки увійти в тісні політичні і торговельні взаємини з Росією. Сучасна французька політика означає знищення англійської індустрії. Ще ніколи в історії французький мілітаризм (врешті визнають правливу Францію — Ред.) не вибував до цього ступня, як тепер».

— У Бірмінггем відбувся католицький конгрес англійських церков, на якому порішено відчинити богословський католицький виділ на університетах в Кембріджі і Оксфорді.

ФРАНЦІЯ. Коли на Союзі Народів на конференції для розброєння більшістю голосів порішено припустити до сих гарантійних рішень Німеччину і Росію, Франція уневажила це рішення і перевела зміну дотичного параграфу настільки, що тільки дві третини голосів належних вже до Союзу Народів держав має право внести таку постанову. (Ось яка цяця цей Союз Народів і яка вольнодумна ся учителька рівності і братерства — Франція! І коли прийде кінець сій негідній забаві? — Ред.)

— Уряд зарядив викинення з Франції представників совіт. Росії в заплату за вигнання з Георгії французьких горожан.

ПІВНІЧНА АМЕРИКА. Дня 2. п. м. помер на удар серця у С. Франціско президент Гардінг. Урядовічне переймив віце-президент Кулідж. Гардінг був спершу вчителем, відтак друкарським складачем, друкарем, редактором, а врешті почав виконувати різні урядничі чинности. Президентом вибрано його як републіканського кандидата в 1921 р. На наступні вибори президента видвинули демократичну кандидатуру Андервуда.

РОСІЯ. Приготовання антиреволюціонерів російських, що змагають до позалення більшевицької диктатури, йдуть готарячково. Кандидатом на царський престол видвинуто вел. князя Кирила, або Дмитра. Як их 80.000 російських монархістів живе в Парижі і підпірані французьким

З МІСЦЕВОЇ ХРОНІКИ.

Подаємо до відома учасників з'їзду в Порто Уніон, що дир. Мирон Гаврисевич, як нам сам доносить, виїздить в половині сего місяця до Бразилії з метою зорганізування Земельного Банку.

Ще раз подаю до відома шановним п.п. Передплатникам «Праці», що я є тільки редактором, а не видавцем і адміністратором, і тому всі адміністративні справи мене не торкаються і з ними прошу до мене не відноситися, а до Адміністрації або Видавництва «Праці».

П. Карманський.

ВСІЛЯЧЩИНА.

Смерть Гринька Росса. Поліції удалося знайти криївку Гринька Росса в лісах в Ходорівщині, звідки він як відомо уряджував свої напади на протязі цілих 2. літ. На днях поліція ввслідила його підчас того, коли він відвідав у селі свого товариша. Оточено хату навкруги, виявилася стрілянина поміж поліцією і Гр. Россом в наслідок чого ославлений ватажок упав на землю поділений 2 кулями в груди. Його відвезено до лікарні у Львові, де він помер. Його ватага розбіглася по селах. У селі Волчатичах арештовано Даньку Дубановську любовницю Гринька Росса і 7 селян, які правдоподібно належали до ватаги Росса. Ціла діяльність Гринька Росса мала в деякій мірі соціально-політичний підклад і виросла на ґрунті нездорових соціальних відносин у нашім краю. Минулого року підчас «саботажової» акції ватага Гринька Росса спалила також кілька фільварків. Сам Росс являвся часто між селянами, роздавав поміж убогих гроші та в очах населення виріс до значіння «другого Довбуша» як його називають і досі в селах Ходорівщини.

Розв'язка загадки про архикнязя Рудольфа. Як відомо біля сеоби австрійського архикнязя Рудольфа з приводу його смерги утворилося багато легенд. Загадочна смерть Рудольфа не могла бути розв'язана з боку сабсбургської династії, яка забороняла пресі і втаємниченим особам виявити причини смерги Рудольфа. Але тепер після упадку Австрії у Відні вийшла друком окрема брошура, з

зна, чи не в тій то якраз ціли з'їхав
внн ромодорній «учений» від якого
... чи «заталапаної»
... його там вміє по
уче...

ві «технаро тової» несеюї
«таллпаті» показує тут в Ріо справді
«цубв вальності». Вишукує і виноує
ує усіхх злочинцв (замовлених на
посіі у... в св. Юрі у Льво
...)
... так, що пу
бллка тутешня просто очарована. З того
ясно виходить, що, коли «учоний» доктор
з Ріо сзу посполито нюхас вже ліпше
в... «меншове» йдуть гавкати, лишуючи «меншовскі
обовйонзкі» собакам — значить: приго
товляється всесвітній переворот і абео
лютна загибель України, це так певне,
як «сambіо» польської марки! Бо коли
ми не можемо досі обігнатися від такої
дурної, заталапаної польської «свині», то
що ми нещасні почнем тоді, як до тьми
шандарів, поліцаїв, «чловеко-свінюф» і
т. п. ріжних «коєцюшків» придуть ще
«пєякреф-чловеки»?... Тоді виноухають ук
раїнський підземельний універзитет ще
скорше, ніжби ми його заснували! Вис
тарчить «пустити» із «смичи» одного
такого дохтіра від «спіритусової», чи
там «спіритистичної таллпаті» (я зівсім
не маю на думці шан. дра Прагновске
го, що як не продукується виноухуваннем
мнмимх чи й справдішних «злочинників»
в Ріо!) — і... в млі ока злочинні укра
їнські «независимці» поарештовані! Кон
секвенція така, що усею «хаметво» буде
«зателепесеталапане», подерте і пошмато
ване на ніщо!

Не думайте, шан. Земляки, що я гну
якої бййки. Говорю цілком серію. Приду
мую вже «заблаговременно» спосіб рагун
ку в першій мірі для себе самого. Але
що з того, коли годі щось путнього ви
думати, бо я... ну, звичайно, Українцв,
не маю «висшей» культури «чловеко
свіньскої» і хочби я себе своєю укр.
«таллпатією» переначкував навіть на
Марса, то польський «пєякрефник» мене
і звідтам стягнувби зубами і... і що тоді?
Процав «на векі векуф...». Із цьо
го знова виходить ясно, що ми з нашою
«ковтурою» завше будемо позаду наших
сїф... вибачте, я хотів сказати: «цивілі

П. М. Ромко — П. Фронтінь. Лист з 27.
7. одержали. Замовлену роботу для п. Кми
ти вже вислано з рахунком. Книжск шкіль
них маємо трохи, буквар вже розібрали,
нова посилка повинна небавком прийти.

П. П. Комушина — Ітайополіс. Лист і
посвідку ми одержали і вписали Вашу пре
номерату за р. 1921 і 1922.

П. М. Костолович — Мафра. Добре, всьо
в порядку.

П. М. Г-домський — Куритиба. Рахунок
... висилки ми не здержували,
тому почта, а не ми, завинила, що Ваша
редакція не одержала часопису.

П. А. Б з К. В листах навіть до «Пра
ці» треба бути необхіджучим. За наліпку
корона з голови Вам не впала. Могли Ви
звернути делікатно увагу нам за помилку,
бож кождий зробить часом ошибку, ну а
а ми люди також. Чого робити крик, якби
мав валитися світ? Де вирозумілість?

П. Тр. Прох. — Дорізон. Ваші вірші до
календаря не надаються, бо вже запізно, а
до «Праці», бачите, за старі. Вибачайте.

П. Ст. Красов. — Гервалзіньо. Ваші ви
яснення щодо заплачення передплати прий
маємо до відома і перепрашаємо за помил
ку. — Щодо Ваших заміток на тему по
датку, мусимо Вам сказати, що Ви помиля
єтесь. Жалуетесь, що інтелігенція Вас до
Бразилії не пускала? Нічо в цьому дивного.
Про Бразилію нікто тоді не знав і народня
совісьг не позволяла свого народу на за
гибель пускати. До Бразилії вербували наш
нарід Жидки, бо за це їм платили. Ви ма
буть тямите, яка була доля доля емігра
ції в Бразилії в початках? Зовсім не так
зле було нашим емігрантам в Канаді, де і
клімат був відповіднійший і землю давали
даром і де наші емігранти в порівнанню
до бразилійських правдивімагнати. Ось чо
му правдиві патріоти здержували нарід від
еміграції до Бразилії.

Народній податок не іде на ителігенцію,
а на тих, що потерпіли, борячися за наше
визволення і на те, щоб боронити наш на
рід перед загибелю. Баша річ на таку ціль
жертвувати, або ні. Це нехай Вам скаже
Ваша совісьг Українця.

Оголошення.

Вже вийшла з друку книжка П. Кармансь
кого

За честь і волю

збірник воєнних і бозвих поезій

Книжка видана на прегарному папері,
числить 100 сторін друку і коштує 2\$300
один примірник Продавці отримують 10%

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

На 7-ім вісиналі при головній дорозі з
Дорізону до Павльо Фронтінь єсть на про
даж 22 алькери доброї землі, з того під у
праву 4, а з гервою 7, решта еще ліс. Кро
мі того нове, дуже добре забудованне. Во
да коло самої хати. По блищі інформації
треба зголошуватись до властителя п. О
лекси Гарасимів, Дорізон, 7-ий вісинал.

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

В São João de Rio Claro є до спродан
ня 70 алькейрів доброї землі під управу.
Земля віддалена 10 клм. від міста Пруден
тополіс.

За інформаціями зголошуватися до п.
полк. Івана Леха в Прудентополи.

Купуйте насінне!

Михайло Іванків одержав
новий транспорт найлучшого АМЕРИКАН
СЬКОГО НАСІННЯ, яке як раз вдається
найкраще в нашім бразилійськім підсою і

яке продає по
ціні 150 рейсів
за пачку.

**ПРИГЛЯНЬ
ТЕСЯ ДОБРЕ
НА ПОМИЩЕ
НУ ТУТ МАР
КУ;** така марка
находиться на
кождій пачці і такої марки дома
гайтеся завжди у ваших продав
ців, бо лиш такої марки насіння є
найлучше і до 3 днів кильчиться.

Крім цього поручаю рівнож по
дуже зниженій ціні великий склад
різнобарвної та найдобірнійшої
матерії, готових убранных, капелюхів,
обуви, машин до шиття, кухонного
начинья, і много инших дрібних та
найпотрібнійших річей.

Також одинокий в Парані склад
АТРАМЕНТУ до писанья. Цей ат
рамент урядом патентований і уз
наний за найлучший. Оден кружо
чок на 2 фляшочки коштує 250 ре.

Для перепродуючих 100 процент опушту. Приходіть і переконайтеся!

З правдивим поважаннем **Михайло Іванків**

**КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ «SÃO JOSÉ»
Володимира Кульчицького
В ПОНТА ГРОССА**

Виконує всі роботи як найкраще з спеціальним узглядненнем систе
ми «Talho elegante». Убрання після міри, як: військові уніформи, одя
ги колегіальні, спортові, ловешькі.
Для духовних: ряси, римські капи, нагортки, пояси, берети і др.
Пишіть на адресу:
**WALDEMIRO KULCZYCKI — Rua Pinheiro Machado, 66 (em frente do
Collegio São Luiz). — Est. do Paraná — Ponta Grossa.**

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ В МІСТІ ІРАТІ

В КОЗАКЕВИЧА

і звідтам стагнувон зуєами і... і що
Процав «на веки векуф...» ент». Із цьо-
го знова виходить ясно, що ми з нашою
«ковтурою» завше будемо позаду наших
сіф... вибачте, я хотів сказати: «цивілі-
заторів». Вони зростають не тільки під
оглядом територіяльним і довговим, та й
науковим — так швидко, що електрика
їх не здогонить. За пару літ і Польща
зачнеться і закінчиться не «од моржа до
моржа», а «од бегуна до бегуна!» Адже
«Налянейша» ще добре баламкалася на
«кшижу уменчона», а «давна» польська
провінція Волинь вже лежала по обох
сторонах ріки Волги. (Як хто не вірить
мені, то нехай загляне до польсько-пор-
тугальського «словника», «опрацованого
подлуг найшовних зрудел» і виданого
в 1907 р. Кракуф—Варшава—Курити-
ба — на стороні 291!!) А щож то буде,
як нас обядуть «пєякрефніки»?...

(Далі буде).

Переписка Редакції.

П. О. Шеремета — М. Маллет. Ваші справ-
ки і вияснення приймаємо до відома. З зго-
лошених 6. передплатників ми уже вичер-
кнули. Будьте ласкаві звернути їм увагу,
що нам буде належатися від них по 1\$000
за 5 чисел газети по половині 1923 р.,
бо як хотіли вимовляти від пів року, пови-
нні були це зробити вже в червні (з ч.
26), а не аж тепер. Тому кожний винен
за 5 чисел по 200 рс. Не сумніваємося,
що вони яко характерні люде це добре ро-
зуміють. Рахунок п. П. Худика і п. В. Ко-
зака в порядку. За ті наліпки ми вже зго-
лошували, що помічні руки зробили не од-
ну похибку, будьте вибачні. При нагоді по-
дайте спис передплатників з їх рахунками.
Анунції до календаря на 1924 р. рахуємо
за цілу велику сторону 50\$000. Отже мо-
жна взяти собі цілу, пів, чверть а навіть
десяту часть сторони, тим самим і ціна
легка буде Вам до обрахования. Анунції, це
образ українського торговельного життя в
Бразилії і розголос наших людей по широ-
кім світі, вони мають вартість і моральну
і матеріяльну, тому треба їх робити, хто б
то не був.

П. Жук — Ріо Прето. Лист з 15. 7.
одержали. Майте слухність. Газету поси-
лаємо. На прикрість забудьте. Гарзд!

П. В. Дороцький — В. Гварані. Лист і
допись прийшла. Поки що букварів уже не-
ма, але вкортці прийдуть. Читанки поси-
лаємо. Гроші зложіть у п. Р. Хруня.

П. В. Гупало — Круз Машадо. Ми по-
силаємо всім точно, нікого не опускаємо.
Чи не булоб краще Вам прилучитися до п.
агента?

збірник воєнних і боєвих поезій

Книжка видана на прегарному папері,
числить 100 сторін друку і коштує 2\$300
один примірник. Продавці отримують 10%
комісового. Замовляти можна у автора в
Прудентополі.

Треба сподіватися, що ся перша україн-
ська книжка в Бразилії знайдеться в руках
кожного уміючого читати українського па-
тріота вБразилії.

ПОЗІР!

Уже прийшли замовлені Просвітною Сек-
цією підручники шкільні і можна їх замов-
ляти у Впр. О. Ігум. М. Ширпана по ціні:

1. С. Черкасенко: Буквар — 1\$400
2. А. Крушельницький: Друга Читанка — 2\$600
3. А. Крушельницький: Третя Читанка — 3\$500.

ПЕРЕСТОРОГІ!

Дізнаюсь, що деякі фірми, що зовсім в
мене насіння не купують, продають людям
старе насінне за найлучше і кажуть, що
насінне походить від мене.

Тому це змушує мене подати до загальної
відомости, що на кожній пачці мого насіння
знаходиться охоронна марка, вміщена в
шпальтах цього часопису разом з моїм ого-
лошенням.

Коли хто хоче заощадити собі час і гро-
ші, хай купить насінне лиш такої марки.

Подаю рівнож що: в найкоротшім часі
подам імена тих купців, де інтересуючі бу-
дуть могли набути такої марки насіння.

З поважаннем

Михайло Іванків.

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

На бувшій мілітарній колонії Шопінь,
над Ігвассу, що віддалена від Гварануави
на 2і милю, єсть до продажі великий, вже
розмірений комплекс землі для наших по-
селенців, які знайдуть там своїх братів Ук-
раїнців, мешкаючих на Шопінь вже 12 літ.
Земля дуже добре надається на всі роди
збіжа, є герва матте і кана. Зголошувати-
ся до п. José Franquelim de Oliveira em
Chopim, cor. Mangueirinha, via Guara-
ruava. 26—31

ЕКСПЕДИЦІЙНИЙ ДІМ

Сильвестра Доняка

Всякі експедиції товарів, що пере-
ходять через Іраті, відбираю зі стації
і пересилаю на місце призначення за
умірковане винагородження.

Сильвестер Доняк, Іраті.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНЬСЬКА ТОРГОВЛЯ В МІСТІ ІРАТІ

В. КОЗАКЕВИЧА

ПОСИДАЄ НА СКЛАДІ великий вибір різнородної матерії, каземіри, пал,
понші (плащі), готові убрания, капелюхи; знаряди рільничі і господарські,
начине кухонне і столове, товари споживчі, напитки краєві і заграничні,
різнородні діточі забавки і проче, що тільки входить в обсяг купецтва.

КУПУЄ пшеницю, жито, ячмінь, кукурузу, фасолю, горох, герву-матте,
шкіри, віск, масло, яйця і інші продукта колоніяльні.

Wlademiro Kozakevitch

Iraty

Адреса тлгр.: «Kozak»

Paraná

BEVAM AS CERVEJAS DA ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELE-
PHONE
454.

Atlantica

Luzitana

Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА
ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул.
Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитяка, Гамбург-
го, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ:
Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжі-
бре; ГАЗОВИ: з Цитрини, Абакаші, Ма-
лин, Помаранч, Содова вод.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду
скількість ячменю і платимо найлучші
ціни! Роздаємо також насінє ячменю
за контрактом і продаємо вибиране
насінє ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і
економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у
Прудентополі в домі п. М. Козловського.

Cervejaria „Cruzeiro“

Одна з першорядних пивоварень в Куритибі — пору-
чає Вп. пп. Купцям з провінції пиво власного виробу
по найдешевших цінах, як: «Cruzeiro», «Pilsen», «Pomba»,
«Escureinha» і инше.

КУПУЄ до власної солодівні ЯЧМІНЬ у ріжній скіль-
кості і платить найвищу ціну.

CURITYBA — Caixa Postal 180